

Koululautakunnan lausunto tarkastuslautakunnan arviointikertomuksesta 2022

Kouluk 06.09.2023 § 58
350/00.03.01/2023

Valmistelija

Sivistystoimenjohtaja Hartojoki Jutta

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on mm. arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla sekä arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

Kunnanvaltuusto on käsitellyt tarkastuskertomuksen 28.6.2023 § 42 ja velvoittanut kunnanhallituksen ja lautakunnat käsittelemään arviointikertomuksen ja antamaan vastineet kertomuksen havaintoihin sekä raportoimaan valtuustolle kuluvan vuoden lokakuun loppuun mennessä havaintojen aiheuttamista toimenpiteistä.

Arviointikertomuksen 2022 sivistystoimea koskevat huomiot

Koululautakunnan toimintakate toteutui 98,4 % (-16,4 milj. euroa).

Valtuuston asettamista keskeisistä toiminnallisista tavoitteista toteutuivat seuraavat:

- uuden koulukeskushankkeeseen osallistuminen rakennustoimikunnassa ja pedagogisessa toimikunnassa
- hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuuden vastuuttaminen 1.1.2023 alkaen hyvinvointilautakunnalle
- lähikoulusopimuksen tekeminen Muonion kunnan kanssa, mikä vakiinnutti Raattaman oppilaiden lähikoulutilanteen.

Tavoitteista jäivät toteutumatta mm. tiedolla johtamisen vahvistaminen, mikä on asetettu vuoden 2023 keskeiseksi tavoitteeksi. Konkreettinen toimenpide kouluterveyskyselyn tulosten analyysi jäi tekemättä.

Oppilashuollossa valmistauduttiin koulukuraattoreita koskevaan organisaatiomuutokseen. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksessa koulukuraattorit siirtyivät hyvinvointialueen alaisuuteen 1.1.2023 alkaen. Oppilashuollon toimintakate toteutui 80 %.

Koululautakunnan vastaus

Sivistystoimenjohtaja aloitti vakituisessa virassa vuoden 2022 alussa.

Tulosalueiden välistä yhteistyötä on pyritty kehittämään kokonaisuutena vuoden 2022 aikana. Tulosalueiden talousarvotavoitteet ja mittaristo on sidottu kuntastrategiaan.

Ensimmäinen lähikoulusopimus solmittiin Muonion kunnan kanssa keväällä 2022. Keväällä 2023 sopimusta päivitettiin siten, että syksyllä 2023 kaikki Raattaman alueen oppilaat siirtyivät opiskelemaan Muonion yhtenäiskouluun.

Valtuuston sivistystoimelle asettamat keskeiset tavoitteet saavutettiin pääosin. Koululautakunta perusti keväällä 2023 varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen palveluverkkotyöryhmän tarkastelemaan palvelujen järjestämistä muuttuvassa toimintaympäristössä.

Tulosalueiden toiminnan ja toiminnallisten sekä taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Perusopetus

Perusopetuksen toimintakate toteutui 99,2 %:a (-9,2 milj. euroa). Numeerisista mittareista toteutuivat kaikki. Jokainen peruskoulunsa viime keväänä päättänyt nuori sai toisen asteen opiskelupaikan. Jatko-opiskelijoista 51 % meni lukioon. Opettajista päteviä oli 99 % ja ohjaajista päteviä 90 %. Vakituiset ohjaajat ovat kaikki päteviä.

Perusopetukselle valtuuston asettamat tavoitteet toteutuivat pääosin. Kittilä on ollut mukana VIP-verkostossa, jossa on kehitetty vaativan erityisen tuen ja oppimisen järjestelyjä sekä ennaltaehkäisevää toimintaa. Kunta on osallistunut myös SKY-hankkeeseen, jolla on pyritty porautumaan poissaoloihin. Oppilashuoltotyöryhmät ovat kokoontuneet säännöllisesti. Kouluissa on toimivat oppilaskunnat, versotoimintaa ja aktiivista tukioppilastoimintaa. Koulunkäynninohjaajia vakinaistettiin. Opetussuunnitelmaa on päivitetty arvioinnin ja kurinpitotoimien sekä valinnaisaineiden sisältöjen osalta. Kaikilla alakoulun oppilailla on mahdollisuus käyttää omaa päätelaitetta. Yläkoulun osalta em. tavoitetta ei saavutettu. Perusopetuksen kieliohjelman päivitys ei toteutunut. Yläkoulun osalta tavoite päätelaitteen hankkimisesta jokaiselle oppilaalle ei toteutunut.

Koululautakunnan vastaus

Kittilän koulut ovat vetovoimaisia, opettajien rekrytointi onnistui sekä perusopetuksessa että lukiossa.

Oppivelvollisuus uudistuksen myötä jokainen perusopetuksen päättävä nuori on ohjattava jatko-opintoihin. Kittilässä kaikki peruskoulun päättävät nuoret jatkoivat toisen asteen opinnoissa.

Valtuuston asettamat tavoitteet saavutettiin pääsääntöisesti. Perusopetuksen kieliohjelmata tarkastellaan syksyn 2023 aikana opetussuunnitelmatyöryhmässä. Myös opetussuunnitelman päivitystyötä on jatkettu.

Yhdyspintatyötä Lapin hyvinvointialueen kanssa oppilashuollon osalta on rakennettu vuoden 2023 alusta hyvinvointialueen organisaation rakentuessa.

Lukio

Lukion toimintakate toteutui 103,4 %:a (-1,8 milj. euroa). Toimintakatteen vaje kasvoi 61.000 euroa talousarvioon muutettuun talousarvioon

verrattuna. Kittilän lukio on monipuolisen ja korkeatasoisen opetuksen, Levi Snow Sport Academyn laadukkaan koulutuksen sekä Redun Kittilän toimipisteen kanssa tehtävän yhteistyön ansiosta vetovoimainen toisen asteen oppilaitos. Kittilän lukio houkuttelee myös muualta Lapin alueelta ja Suomesta tulevia opiskelijoita. Kittilän lukio toimii aktiivisesti maakunnallisessa, valtakunnallisessa ja kansainvälisessä verkostossa. Numeeriset tavoitteet toteutuvat pääosin. Tavoitteista tallennetunnit eivät toteutuneet suunnitellusti (1/5) ja ylioppilaskirjoituksissa läpäisyprosentti ei aivan yltänyt tavoitteeseen (98/100 %).

Valtuuston asettamat lukion toiminnalliset tavoitteet toteutuivat olennaisilta osin. Uusi opetussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2021 alkaen. Lukiolaiset saavat ikäluokittain uudet kannettavat tietokoneet, joita käytetään oppitunneilla, kokeissa ja ylioppilaskirjoituksissa. Digiympäristön kehittäminen on ollut haasteellista langattoman verkon huonon toimivuuden takia. Opettajien rekrytointi on onnistunut. Lukiossa on pätevät opettajat myös pidemmissä määräaikaissa sijaisuuksissa. Erityisopetusta tarjotaan kuusi tuntia viikossa. Alppikoulun strategia 2025 on hyväksytty koululautakunnassa lokakuussa 2022. Alppikoulun organisaatiota ja toimintaa on selkeytetty johtosäännössä, joka hyväksyttiin lautakunnassa syksyllä.

Tulosalue pitää Kittilän lukion tilannetta vakaana. Opiskelijamäärä näyttää kasvavan maltillisesti. Kittilän lukiossa tuottavuudesta on pidetty kiinni siten, että rakenteellisia kustannuksia ei ole kasvatettu opiskelijamäärän kasvamisesta huolimatta. Lukion henkilöstömäärä ja tarjottavien opintojaksojen määrä on pysynyt suhteellisen vakiona. Opiskelijamäärän lisääntyessä tämä on heijastunut ryhmäkokojen kasvuna. Tulosalueelta saadun tiedon mukaan opetuksessa käytetään sähköisen oppimateriaalin rinnalla/sijaan ”oikeita” kirjoja. Kaikille lukiolaisille annetaan kannettavat tietokoneet ja kokeet järjestetään sähköisesti.

Tulosalue pitää suurimpana haasteena lukion sisäilmassa aika ajoin ilmenevät poikkeamat. Tilojen remontoiminen menossa olevan koulukeskuksen uudistamisen yhteydessä on äärimmäisen tärkeää.

Tarkastuslautakunnan saaman tiedon mukaan sisäisen tietoverkon kapasiteetti ei vastaa tällä hetkellä verkon kehitystarvetta, koska reitittimet ovat vanhanaikaisia ja tiedonsiirron määrä kasvaa.

Koululautakunnan vastaus

Kittilän lukio on pysynyt vetovoimaisena ja keväällä 2022 ja 2023 lähes kaikki 45 aloituspaikkaa on täytetty.

Alppikoulun toimintaa ja rakenteita selkeytettiin vuoden 2022 aikana koululautakunnan hyväksymän strategian ja johtosäännön osalta. Alppikoulu erotettiin vuoden 2023 talousarvioon omaksi tulosalueekseen. Alppikoulu osallistuu aktiivisesti kehittämishankkeisiin ja strategian mukaisesti naisten c-maajoukkueen toiminta alkaa syksyllä 2023 osana Alppikoulun toimintaa.

Lukion sisätilojen saneeraus eteni koulukeskushankkeen rinnalla vuoden 2022 aikana.

Haasteita tietoliikenneyhteyksissä ei pystytty ratkaisemaan kevään 2022 aikana. Lukiokoulutus pohjautuu suurelta osin digitaaliseen materiaaliin,

joten yhteyksien kuntoon saattaminen on tärkeää koulukeskuksen saneerauksen yhteydessä.

Ammatillinen koulutus

Tarkastuslautakunta muistuttaa ammatillisen koulutuksen tarjonnan turvaamisesta erityisesti aloille, joilla on puutetta työvoimasta (esim. kokki, lähihoitaja, rakennusmies). Mahdollisuutta kaksoistutkinnon tarjoamiseen lukion yhteydessä tulisi selvittää sekä selvitetään resursseja ja mahdollisia muita ammatillisen koulutuksen tarjoajia.

Koululautakunnan vastaus

Keskustelua ammatillisen koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä Kittilässä käytiin Redun kiinteistöstrategian tiimoilta.

Lasten päivähoito

Lasten päivähoiton toimintakate toteutui 96,3 % (-5,1 milj. euroa). Numeeriset tavoitteet toteutuivat osittain. Työhyvinvointikyselyn keskiarvotavoite 3,8 jäi tavoitteesta (tot. 3,3). Nettohinta/hoitopaikka - tavoite ei toteutunut euromäärätavoitteen puitteissa (890/812). Päivähoidon käyttöaste toteutui suunniteltua merkittävästi korkeampana (94/80 %). Alle 3-vuotiaita oli päivähoitossa 93 lasta (tavoite 63). Toimintatuotot ylittivät talousarvion 206.000 eurolla (tot. 167,6 %). Maksutuotot toteutuivat 113,8 %. Tukea ja avustuksia saatiin 175.000 euroa, kun talousarviossa varauduttiin 10.000 euroon. Toimintakulut toteutuivat 100,2 %. Merkittävin ylitys 40.000 euroa toteutui palvelujen ostoissa (tot. 108,5 %).

Valtuuston asettamat tavoitteet toteutuivat osittain. Kunta ei lähtenyt mukaan Lapsiystävällinenkunta -toimintamalliin. Sitä vastoin käytössä ovat ryhmäsopimus, kiusaamisen ehkäisyn suunnitelma ja MiniVerso-toimintamenetelmä. Palveluseteliä ei otettu käyttöön eikä sen arvoa määritetty. Avoimen päiväkodin toiminta ei käynnistynyt tila- ja henkilöstöpuutteen vuoksi. Tunne- ja ilmaisutaitojen vahvistamiseksi on kaikissa yksiköissä toteutettu musiikki- ja ilmaisukasvatuksen työpajoja ja lisäksi toteutetaan Liikkuva varhaiskasvatus -mallia. Työhyvinvoinnin lisäämiseksi yksiköiden tiimejä on muodostettu lasten hoidon ja tuen tarpeen mukaan. Työnohjausta järjestetty Sirkkan Oravanpesän henkilöstölle ja erityisopettajille. Työpsykologin palveluja käytetty säännöllisesti.

Tulosalueen näkemyksen mukaan haasteena ovat sähköisten järjestelmien ja ohjelmien integroimisen viivästyminen. Eri ohjelmiin samojen tietojen kirjaaminen aiheuttaa ylimääräistä työtä. Virheilmoitusten korjaamiseen menee aikaa. Paperitulosteiden määrä sisäisissä palveluissa on edelleen suuri.

Lasten päivähoiton tulosalueen huolena on henkilöstöresursointi. Sijaisten saaminen on vaikeutunut niin, että päiväkotien johtajat joutuvat ajoittain soittamaan huoltajille, milloin lapsia voi tuoda hoitoon. Joinakin päivinä hoito on jouduttu perumaan kokonaan ja hetkellisesti sulkemaan koko osasto. Könkäälle avattava uusi yksikkö käsittää 12–15 hoitopaikkaa, mikä helpottaa Sirkka-Köngäs -alueen tilannetta. Tällä hetkellä lapsia on Sirkassa muutamia ylipaikoilla. Muutamille lapsille ei ole voitu myöntää

hoitopaikkaa lainkaan. Muutamien perheiden muutto Kittilään ei toteutunut, koska hoitopaikkaa ei ole järjestynyt.

Koululautakunnan vastaus

Varhaiskasvatus sai OKM:ltä 77.000 euron avustuksen sähköisten järjestelmien kehittämiseen. Hankkeeseen on palkattu kaksi hanketyöntekijää.

Kolarin kunnalta ostettujen hoitopaikkojen (Ylläsjärven alue) hinta nousi, joka johti palvelujen ostojen ylitykseen.

Varhaiskasvatuksen palveluseteli ei nykyisessä toimintaympäristössä vastaa varhaiskasvatuksen haasteisiin. Perhekeskus tarjoaa avoimen varhaiskasvatuksen kaltaista toimintaa.

Varhaiskasvatustilanne määrittelee henkilöstömitoituksen tarkasti. Jos henkilökuntaa on poissa esimerkiksi sairastumisen takia, osasto voidaan joutua sulkemaan, kun henkilöstömitoitus ei täyty. Valtakunnallisesti tarkastellen Kittilän varhaiskasvatuksen tilanne on sekä henkilökunnan että hoitopaikkojen saatavuuden osalta hyvä.

Metsähiiden yksikkö avattiin Könkääle alkuvuodesta 2023.

Varhaiskasvatuksen rekrytointihaasteet on tunnistettu. Vetovoiman kasvattamisen lisäksi tulee kiinnittää huomiota myös pitovoimaan. Vaihtuvuus varhaiskasvatuksen yksiköissä on suurta.

Esittelijä	Sivistystoimenjohtaja Hartojoki Jutta
Päätösehdotus	Koululautakunta merkitsee tiedoksi tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen ja lähettää sen edelleen kunnanhallitukselle ja valtuustolle.
Päätös	Koululautakunta merkitsi tiedoksi tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen ja lähettää sen edelleen kunnanhallitukselle ja valtuustolle.